

M Ě S T O S O K O L O V

Rokycanova 1929, 356 20 Sokolov

Projekty prevence kriminality jako součást Programu sociálního a ekonomického rozvoje města

Město Sokolov s 26 000 obyvateli dlouhodobě usiluje o zlepšení životního prostředí komplexně a bere i ohled na současnou skladbu obyvatel (různá etnika cca 10 - 12 %). Součástí tohoto úsilí je i přistoupení k programu prevence kriminality počátkem roku 1999, kdy byly zpracovány první projekty, které měly následující priority :

- **projekty posilující důvěru policie u občanů**
- **projekty posilující pocit bezpečí občanů**
- **projekty zaměřené na neorganizovanou mládež**
- **projekty s možností zefektivnění práce Policie ČR**

Současně byl zpracován **Komplexní program prevence kriminality na místní úrovni (KSP)**, který byl začleněn jako jeden z projektů Program sociálního a ekonomického rozvoje města (PSER), byly schváleny krátkodobé a dlouhodobé cíle tohoto programu a ustanovena komise pro prevenci kriminality. Manažerem prevence kriminality byl jmenován pan Rudolf Volf. Město úzce spolupracuje s Policií ČR a nepochybně právě tato spolupráce má i vliv na její velmi dobré výsledky na snižování kriminality ve městě. To v další fázi přináší i zvýšení pocitu bezpečí pro obyvatele města.

Od roku 1999 se podařilo realizovat 32 projektů prevence kriminality: 1) Středisko prevence kriminality, 2) Kontaktní a informační místa, 3) Kamerový monitorovací systém – I.etapa, 4) Žijeme spolu I., 5) Žijeme spolu II., 6) Dětský tábor, 7) Kdo si hraje, nezlobí, 8) Rodina – most k budoucnosti, 9) Lidem bez domova, 10) Kamerový monitorovací systém – dokončení, 11) Netradiční půjčovna, 12) Proti šikaně, 13) Sport na trávě, 14) Děti v mileniu, 15) Dětský tábor, 16) Horolezecká stěna, 17) Pracovní sešit – Ajax I, 18) Linka naděje, 19) Dovedné ruce, 20) Street Law, 21) Můj deník – Ajaxův zápisník, 22) Podaná ruka, 23) AJAX – didaktická hra, 24) Zefektivnění kamerového systému, 25) GIS – AT, 26) Doplnění netradiční půjčovny, 27) Soutěžíme s Ajaxem (závěr čtyřletého cyklu), 28) Zkus to s námi, 29) Neobvyklá půjčovna, 30) Knock – out, 31) „ 3 D „, 32) KVIP (Klub vzdělání, internetu a prevence).

Všechny uvedené projekty, které byly nastartovány s pomocí státní účelové dotace v rámci programů prevence kriminality na místní úrovni (KSP a od roku 2004 Partnerství) pokračují nadále s finanční podporou města. Celková výše přidělené dotace městu Sokolov činí 6 640 500 korun.

Podrobnější informace o projektech sociální prevence

ŽIJEME SPOLU - přípravná třída zvláštní školy

ŽIJEME SPOLU II. - přípravná třída IV.základní školy

Jedná se o předškolní vzdělávací program pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, především pro děti z romských rodin. Děti jsou připravovány na požadavky, které na ně budou kladeny v průběhu školní docházky.

Cílem přípravné třídy (tzv. nultého ročníku) je především odstranit komunikační zábrany, předejít případnému chybnému zařazení žáka do odpovídajícího typu školského zařízení a následným problémům, které jsou s tímto spojeny, včetně perspektivy dalšího života nejen dítěte samotného, ale i celé rodiny. Jedná se o plynulý, nenásilný přechod do vzdělávacího procesu.

Přípravné třídy probíhají již od roku 1999. Do současné doby jimi prošlo více než 300 dětí převážně z romské komunity. O prospěšnosti projektu vypovídá fakt, že pouze 10 těchto dětí pokračovalo ve škole se speciální výukou.

DOVEDNÉ RUCE

Možnost rozšíření dalších aktivit pro děti ze znevýhodněného sociálního prostředí v problémové lokalitě nabízí ZŠ v ul. Sokolovská, kde v prostorách školní dílny probíhá kroužek dovedných rukou. Pro děti jsou připravovány „polotovary“, které děti dále upravují do konečné podoby s využitím své zručnosti a představivosti. Dílnu průběžně využívá okolo 20 dětí.

PRACOVNÍ SEŠIT – Ajaxův zápisník

Jedním z pilotních projektů programu prevence kriminality je pracovní sešit - „AJAXŮV ZÁPISNÍK“, který je zatím svým rozsahem a zpracováním v ČR ojedinělý. Je určen dětem 2. ročníků základních škol. Vznikl na základě zkušeností PIS OŘ Policie ČR v Sokolově z práce s dětmi na základních školách v celém okrese. Policie sice zasahuje při řešení některých problémů na školách (krádeže, šikana, agrese, vandalismus atd.), avšak tato její

úloha nenaplňuje význam slova prevence. Nutno podotknout, že často děti ani neví, že jednají v rozporu s danými pravidly, morálkou natož zákonem.

Z těchto důvodů vznikl projekt Ajaxův zápisník, který seznamuje nenásilnou formou děti se základy právního vědomí a využívá věku, kdy již děti umí číst a psát a stále ještě rády přijímají nové vědomosti formou hry. Pracovní sešit je rozdělen na deset témat - deset měsíců ve školním roce, ale i v době prázdnin může být dobrým pomocníkem a rádčem.

Zápisníkem děti „provází“ policejní pes AJAX. Děti pracují a plní úkoly za pomoci učitelky v hodinách prvouky nebo doma za pomoci rodičů. Každá třída má svého maskota - plyšového psa Ajaxe. Středisko prevence kriminality a PIS Policie ČR jsou učitelům po celý rok k dispozici – nabízí možnost přednášky na vybrané téma, možnost telefonického či osobního dotazu apod.

Projekt pokračuje v rámci ČR již pod hlavičkou Policejního prezidia ČR a po překladu i na mírové misi v Bosně.

AJAXŮV ZÁPISNÍK II. - pro třetí třídy základních škol

Jde o pokračování projektu pro děti třetích tříd, kdy pracují a plní úkoly za pomoci učitelky v hodinách prvouky nebo doma za pomoci rodičů. Zápisníkem děti „provází“ opět policejní pes AJAX .

Během školního roku děti nenásilnou hravou formou prohloubí a rozšíří si vědomosti z druhého ročníku a měly by být připraveny včas předejít hrozícímu nebezpečí nebo problému. Zvolená témata odrážejí dlouhodobé problémy v celé naší společnosti, je tedy nutné se jim cíleně a systematicky věnovat již v tomto věku.

Každé dva měsíce, počínaje měsícem říjnem, se probírá jedna problematika:

Právní vědomí - děti a trestné činy
Mezilidské vztahy - šikana
Drogy a ostatní závislosti
Dopravní výchova - chodec, cyklista.

Projektem prošlo nebo prochází několik tisíc dětí okresu Sokolov. Pod hlavičkou Policejního prezidia ČR, které zabezpečuje sešit I. a II. byl Ajaxův zápisník rozšířen do celé republiky, takže se ho účastní odhadem asi 90 000 tisíc dětí.

SOUTĚŽÍME S AJAXEM

Vzhledem ke školním osnovám nelze v projektu pokračovat ve čtvrtých a pátých třídách formou zápisníku. V těchto třídách již nejsou hodiny prvouky, ve kterých pedagogové ušetřili čas na práci se zápisníkem. Také hravost mladších dětí, která byla využívána při práci se zápisníkem, ustupuje ve vyšších třídách a nahrazuje ji spíše soutěživost. Preventivní zásady a chování je tedy soustředěno do přípravy čtyř testů, ve kterých se u dětí prohlubují a rozšiřují formou soutěžení již získané poznatky z předchozích let. Do projektu je v okrese zapojeno cca 800 dětí.

ZKUS TO S NÁMI

Projekt vznikl ve spolupráci se Sportovním klubem Policie a Základní školou v ul. Švabinského v Sokolově. Jedná se o vybavení pro fotbalek na volně přístupném školním hřišti v sídlištní zástavbě. Celkové náklady na projekt byly ve výši 24 tisíc korun, z toho státní dotace činila 21 tisíc. Ze sportovně neorganizovaných dětí se utvořily uliční týmy, které hřiště využívají a utkávají se mezi sebou. Jako šatny a úschovna vybavení jsou využívány dvě starší mobilní buňky. Hřiště je intenzivně využíváno, o pořádek v okolí se pod vedením dobrovolníků starají sami děti – uživatelé hřiště.

Z projektu vznikla dvě fotbalová mužstva, která se účastní všech turnajů malých fotbalistů. V letošním školním roce bude projekt rozšířen do problémové lokality v Sokolovské ulici a bude probíhat při zdejší Základní škole.

NEOBVYKLÁ PŮJČOVNA

Policie ČR zvolila preventivním tématem roku 2004 prevenci dopravní nehodovosti se zaměřením na ovlivňování postojů účastníků silničního provozu. Hlavním cílem preventivních aktivit bylo tudíž předcházení dopravní nehodovosti prostřednictvím preventivních projektů. Proto byl zpracován projekt Neobvyklá půjčovna, jehož cílem je přispět k výchově účastníků silničního provozu – dětí.

Díky pochopení Městského úřadu Sokolov i Odboru krizového řízení MěÚ bylo z prostoru bývalého krytu Civilní ochrany vybudováno zimní dětské dopravní hřiště s půjčovnou. Vyčištění a zprovoznění komplexu včetně přípravy námětových dopravních situací provedla skupina dobrovolníků. Námětové situace jsou připravovány nejen v souladu s AJAXOVÝM ZÁPISNÍKEM, ale i dle materiálů BESIP tak, aby mohli dětem pomoci pochopit jednotlivé pasáže v praktickém provedení. Kryt, kam je projekt situován, má ventilaci, dostatečné osvětlení, umývárnu včetně WC a je tepelně temperován.

Hřiště bylo vybudováno za 130 tisíc korun včetně výbavy elektricky poháněných vozítek a plastových dopravních značek. Z této částky činila dotace 80 tisíc korun. „Vozový park“ je městem průběžně doplňován a udržován.

Od listopadu 2004, kdy bylo hřiště otevřeno, zde probíhá denně výuka pro ZŠ, MŠ a zájmové kroužky z DDM. Krypt je tedy využit permanentně. V uplynulém roce jej navštívilo přes 7 000 dětí.

Další informace vám sdělí Rudolf Volf, manažer prevence kriminality města Sokolov (tel.: 352 325 275, e-mail: rudolf.volf@mu-sokolov.cz).